

Berilo Jugoslovanskega Odbora iz Italije

BOZZOVICA

POŠILJA: IVAN UČENIKOV - KAIRO, RUE MANSHAET EL MAHRANI ŠT. 5

Srednji vrhod

Št. 38 39

18. julija 1942.

Slovenci ob usodni uri

V zadnji številki smo priobčili nekaj poročil iz Amerike. ki jasno pričajo, da je skupna nesreča utrdila vse Slovence v eni sami misli: OSVOBOJENJE. Naš narod je s tem pokazal in dokazal svojo popolno politično zrelost. Naši ameriški Slovenci, dasi že močno odtujeni, ki jih je - le povejmo po pravici - v svojem večkrat razposajenem izživljanju v svobodi, domovina pozabljala, so pokazali vso silo zavednosti in vso trdnost poživiljenih domovinskih vezí. Poročila, ki smo jih prejeli iz domovine nam soglasno zatrjujejo, da jih ljubezen ameriških Slovencev najbolj krepi v njihovi moralni vztrajnosti v teh trpljenja in žalosti polnih dneh.

V zadnjih dneh smo kljub veliki oddaljenosti prišli v tesnejše stike z ameriški rojaki in tudi nekaj ameriških časníkov smo prejeli. Iz vesti in tiska izhaja, da so naši tamkajšnji uradni in neuradni krogi izredno marljivi. Te vesti pa potrjujejo tudi, da je njihovo delo želo med našimi rojaki polne uspehe. Trenotno so v Ameriki: minister Franc Snoj, dr. Ivan M. Čok, predsednik Jugoslovanskega odbora iz Italije in dr. Boris Furlan, profesor ljubljanskega vseučilišča. Pri našem poslanstvu v Washingtonu pa že nekaj let pridno deluje poslaniški svetnik in naš tržaški rojak dr. V. Rybář. Vsi ti naši narodni delavci so našli med ameriški rojaki kar največja razumevanja za našo skupno nesrečo in z njihovo pomočjo naša politična delegacija sproti obvešča ameriško javnost in ameriške odgovorne osebnosti o vseh naših problemih. Najvažnejše dejstvo pa je, da so med našimi ameriški Slovenci odpadli vsi predsodki strankarsko-političnih pogledov in so se vse razlike odložile za povojni čas. Dogodilo se je v Ameriki torej vse tisto, kar smo dosegli tudi tu med nami. Vsi smo kakor vojaki na fronti, ki zvesto, udano in verno služijo skupni domovini in poznajo le enega skupnega sovražnika.

Tako je vzrasla misel vzajemnosti in bratstva kar sama po sebi. Vznikla je samorodna, narekovali so jo dogodki, ki so naš narod našli pripravljen in strnjen. Na to smo Slovenci lahko ponosni in na to vzajemnost bodo lahko gradili poznejši rodovi svoje tradicije v bodočnosti.

V sami domovini te vzajemnosti na žalost še ni v celoti, dasi nam pričajo neki dogodki, da tudi tam vstaja duh sloge in medsebojne povezanosti. Zaradi nesloge je naša nesrečna domovina utrpela veliko žrtev, ki se ponavljajo tudi še danes. Že kmalu po zasedbi so se duhovi v Sloveniji ločili. Ta ločitev je postala še ostrejša, ko so Germani vdrlí v Rusijo. Slovenski levčarji, ki so dobro organizirani, so ob tem času mislili, da je nastopil čas, da tudi sami posežejo v bojne dogodke in tako koristijo svojim strankarskim in svetovno-nazorskim ciljem. Ostali Slovenci so bili mnenja, da vsaka prezgodnja akcija zateva samo velike žrtve, ki jih je sovražnik itak povzročil v ogromnem številu, medtem ko pravih koristi od tega ni. Tako so nekateri Slovenci odhajali v četniška združenja in aktivno motili sovražnika v njegovih vojnih naporih, ostali Slovenci pa so se omejili na delo pripravljenosti za veliko uro, ki bo udarila ob čas zloma osí. Zaradi raznih pogledov je večkrat prišlo na žalost do medsebojnih obračunavanj in je bile nekaj dragocenih življenj uničenih. Od tu ne moremo soditi, na kateri strani so pogreške. Verjetno pa je, da je manjkalo dobre volje, uvidevnosti in razumevanja na obeh straneh. Nujno pa bi bilo potrebno, da naši uradni krogi s pomočjo diplomatske službe store vse, da medsebojna krvoprelitja čimprej prenehajo. Nadalje bi bilo nujno potrebno doseči pri zavzníških predstavnikih, da pride čimprej v domovini do neobhodno potrebnega sporazuma, da se tako ustvari enotna obramba in izvajajo enotne akcije. Vsi imamo enega skupnega sovražnika in tega je treba pokončati z vsemi silami in z vsemi sredstvi. To pa se bo moglo doseči samo z enotnim udarom in ob času, ki

ga bodo določili tisti, ki imajo usodo naše zmage v svojih rokah.

Prepričani smo, da bodo naši odgovorni državniki storili vse, kar je neobhodno potrebno v sedanjih časih, ko je solidarnost prvi pogoj za dosego postavljenega cilja. Ta problem ni samo slovenski, pač pa tudi splošno jugoslovanski, saj vemo, da se v Srbiji, Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, Vojvodini, na Hrvaškem in drugod bori polet četnikov vojvode tudi še partizani. Po nekih poročilih je bil med obema skupinama dosežen sporazum, zato upravičeno verujemo, da se bodo tudi v Sloveniji sedanje razlike izravnavale.

Vpoštevati moramo tudi, da je naš narod strašno osamljen in zapuščen. Edina živa in splošna vez, ki ga moralno še drži pokonci, je radio. Resnici na ljubo moramo poudariti, da so slovenske emisije na londonskem radiu odlične. Tudi Moskva nudi slovenskim poslušalcem mnogo pobud. Nujno potrebno pa bi bilo, da se te emisije sharmonizirajo, tako da bi se naš človek mogel prepričati, da med zavezniki ni nobenih razlik. Zlasti ne smemo pozabiti, da je presojanje velikih dogodkov, ki jih danes preživljamo, v teh časih, izredno težavno, zlasti za naše ljudi v domovini, ko je marsikomu odvzet potrebni kriterij sodbe. Vse to smo videli in sodoživljali tudi pri naših bratih Srbih in nobenega vzroka nimamo verovati, da se taka bolesta psihoza ni polastila tudi naših rojakov doma.

Eno pa je gotovo. Slovenci nimamo izdajalcev. Res je prevzel v zadnjih časih župansko mesto naše bele Ljubljane bivši general Rupnik, ki je na žalost naš ožji rojak, rojen v Zadlogu pri Črnem vrhu nad Idrijo. Ta nekdanji avstrijski visoki častnik je menda smatral za potrebno, da posnema svojega tovariša Nedica v Srbiji. Imenovanje Rupnika za ljubljanskega župana pa je najboljši dokaz, da je petokolonska politika v Sloveniji zelo piškava. Kdo pa je ta Rupnik? Človek, ki je bil mogoče dober častnik in prav nič drugega. V političnem življenju Slovencev je Rupnik popolna neznanka. Rekli smo že, da ne bi bilo pravično obsojati kogarkoli, vse dokler nimamo dokazov, kakšne pobude so nekatere vodile, da so se pripognili pred sovražnikom. Z Rupnikom niso Lah prišli niti enega Slovence. Njegov proglas, ki ga je izdal ob priliki prevzema županske časti je sicer nabítil priporočil k sodelovanju. Ali vse to ni gnilo Slovencev. S polno pravico lahko rečemo, da Rupnik ne zastopa niti enega Slovence in da je s svojim postopkom omadeževal samo svojo osebnost in nič drugega. Slovenci so že v pretekli zimi pokazali, kaj mislijo o njem. Takrat je ušel pred atentatorji samo ranjen...

Splošen slovenski položaj pa ima v sedanjih časih še eno značilnost. Vsi Slovenci brez razlike so danes iskreni in prepričani Jugoslovani. Jugoslovanska misel triumfira med njimi z isto ali celo še večjo silovitostjo, kakor je navdajala Slovence ob majske deklaraciji 1. 1917. Ta ideja pa prehaja tudi že slovenske narodnostne meje in je zajela že ves pošten hrvaški narod. Organizacije dr. Vl. Mačka, ki so bile po ustaških razbojnikih decimirane, so se v zadnjih mesecih močno okrepile. Na Hrvaškem so prešli domoljubi v odločen upor. Na veliko se formirajo "zeleni kadri", ki so v tesnih stikih s četniki, generala Draže Mihailovića. Podvigi kadrovcev proti ustaškim razbojnikom naraščajo z veliko silovitostjo. Pasivno opazovanje dogodkov, ki je bilo značilno za prvo leto jugoslovanske katastrofe, je na Hrvaškem prenehalo. Tudi tisti krogi, ki jugoslovanski misli niso bili naklonjeni, enodušno priznavajo, da je bila Jugoslavija, kljub nedostatku, vendarle njihova domovina.

Tako koraka slovenski narod složen in strnjen, čeravno skrušen v žalosti in trpljenju novim velikim dogodkom nasproti. Gotovo je, da zmagá še ni tako bliizu, da bo do dneva osvobojenja preteklo še mnogo slovenske krvi in mnogo slovenskih solza. Časa trpljenja (Nadaljevanje na 2. str.)

(Nadaljevanje s 1.str.)

še ni napolnjena. Vojna vihra naši zemlji ne bo prizanesla, ali kljub vsemu mora biti naša vera močna in

jaka v zavesti, da je bilo vse to trpljenje potrebno zato, da postane naš narod ves v svojih narodnostnih in prirodnih mejah svoboden za vse čase.

POVERENJE

Oči celog sveta bile su ovih dana uprte na Egipat. Na vratima Aleksandrije bila se bitka za bogatu dolinu Nila i za Suecki kanal, ovu važnu saobraćajnu tačku izmedju tri kontinenta. Veliko uzbuđenje proizveli su svi narodi sveta, kako oni koji stradaju pod nemačko-italijanskom okupacijom i koji u svakoj ratnoj operaciji odmeravaju skraćenje ili produženje svojih stradanja, tako i oni koji se u slobodi bore na širokom frontu saveznika.

Halapljive osvajačke sile već su slavile jednu novu dalekosežnu pobeđu i već su likovale nad jednom novom žrtvom za iskorišćavanje i mrcvarenje, kao da ih nisu dovoljno do sada imale. Samo im ta radost nije bila dugog veka. Nju je presekla hladnokrvnost i moralna veličina generala Okinleka, britanskog vrhovnog komandanta na Srednjem Istoku. On je za vrlo kratko vreme uspeo da organizuje odbranu pristupa ka Aleksandriji i da sa sigurnošću dovikne Romelu: "Ovuda se ne prolazi!"

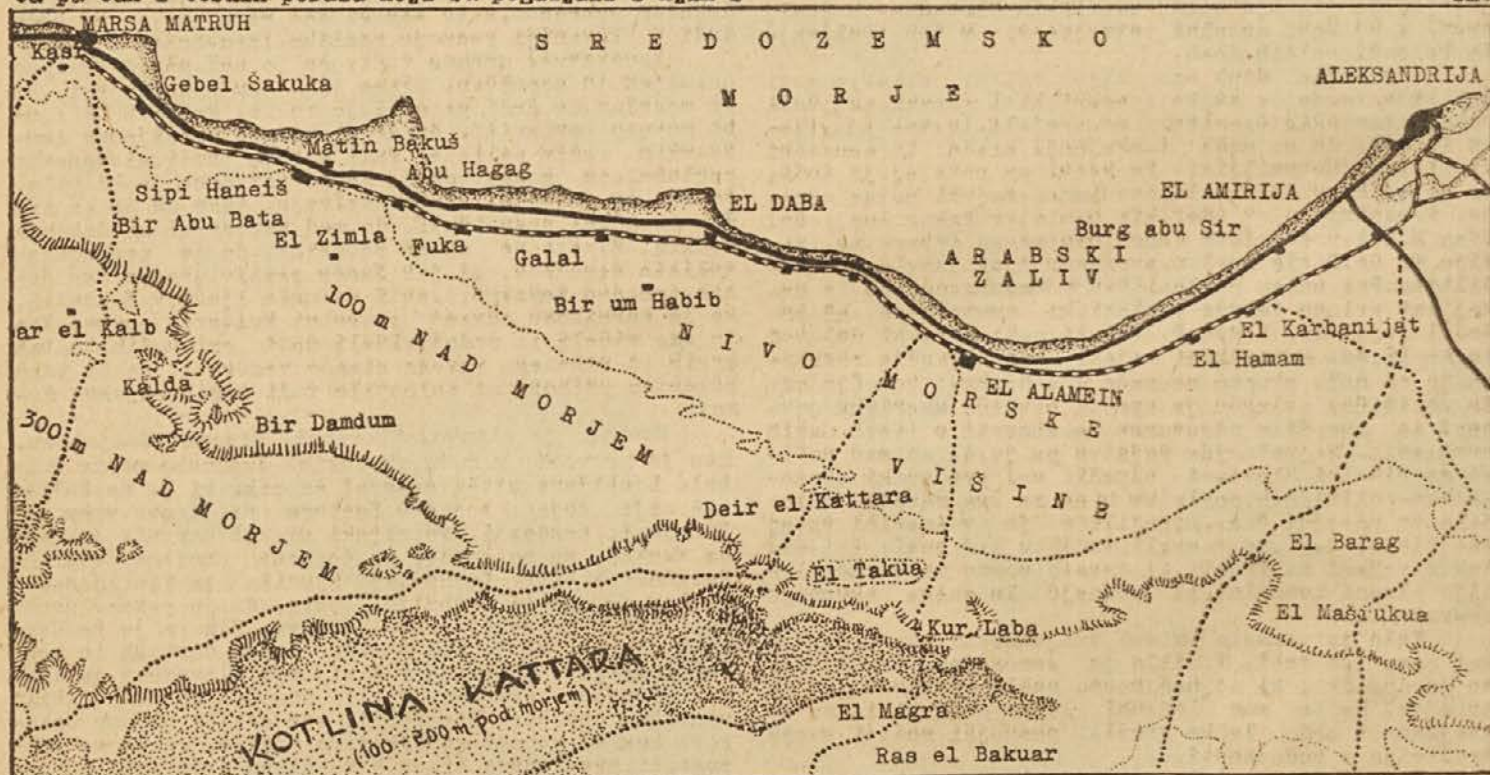
Kroz ove tri godine rata Englezi nisu ni za daku popustili u svojoj upornosti i pored teških nedaća pa čak i teških poraza koji su pogadjali i njih i

njihove saveznike. Oni nisu popustili ni pred porazom kod Tobruka. Na protiv, to je bio samo povod za još veće okupljanje snaga i za još veću rešenost na borbu.

U bitci za Egipat videlo se, kako su neiscrpni izvori britansko-amerikanskih snaga, kada se one samo stave u pokret. Za nekoliko dana, hiljade i desetine hiljada novih svežih trupa bile su prebačene na ugroženi sektor. Odmah su se stavila nova orudja, da zamene ona koja su bila izgubljena. Pristaništa su postala mala da prime brodove koji su danonoćno sipali na obalu i trupe i ratni materijal i namirnice svake vrste. Putevi su bili prekriveni saobraćajem. Nebo Egipta neprekidno je bruhalo od eskadrila koje su krstarile u svima pravcima noseći smrt na jednoj a pružajući punu zaštitu na drugoj strani. Na moru, na suvu i u vazduhu sve je strujalo novim ubrzanim tempom ali u jednoj savršenoj harmoniji i redu.

Zato dosadašnji razvoj bitke za Egipat potpuno opravdava najveće poverenje u pogledu njenog definitivnog ishoda.

Sm.

AMERIČANKA MED NAŠIMI ČETNIKI

"NEW REVIEW" prinaša obširen dopis o doživljajih Američanke, Ruth Mitchell, ki je bila četnica v vrstah generala Mihailovića. Zaradi tega je zašla v nemško koncentracijsko taborišče. Lisabonskem dopisniku "NEW REVIEW" je izjavila: "Prinašam vesti o Srbih, ki se po starih tradicijah ne uklonijo niti tedaj, ko ni več upanja za zmago. Srbi so zvesti križarji današnjih dni. Njihova obramba civilizacije ni nobena slikovita dogodivščina, pač pa veliki doprinos k bodočnosti človeštva, kar so dokazali z dejstvom, po katerem je njihov odpor proti Prusijakom zadržal operacije večjega obsega proti vzhodu in to v trenutku, ko Amerika še ni mogla stopiti v vojno."

Iz svojega planinskega oporišča v Šumadiji, jugoslovanski orel Mihailović dalje vodi borbo s sovražnikom. Z njim je 150.000 borcev, ki krepko drže v svojih rokah področja 20.000 kvadratnih milj. Ta skupina domoljubnih borcev vodi borbo proti sovražniku noč in dan in vezala je veliko število nemških čet, ki so tako zelo potrebne na vzhodni fronti. Nemci so poskušali na vse načine, da bi uničili četniške borce. Poskušali so jih iztrdati, poskušali jih podkupiti, pretili so jim z represaljami napram njihovim družinam. Zaprli so ženo gen. Mihailovića, njegovo hčerko in dva njegova sinova. Poslali so mu ultimatum z grožnjo, da bodo postrelili 16.000 Jugoslovancev, če se Mihailović ne uda v teku petih dni. General je odklonil vsako pogajanje s sovražnikom. Okrog gen. Mihailovića so možje, ki so ravnota-

ko odločni in čvrsti, kakor je njihov vodja. Glavni pomočnik gen. Mihailovića je 60 letni Dule DIMITRIJEVIĆ, ki je poznan v Jugoslaviji zaradi svoje nezlomljive volje in osebne hrabrosti. Preizkušen v mnogih bitkah v teku preteklih vojn, vodi sedaj Dimitrijević svoje četnike proti Prusijakom. Poleg njega je tu predsednik Narodne Odbrane Ilija TRIFUNOVIĆ-BIROČANIN, ki je poznan kot Ilija brez roke, ker je eno roko izgubil v borbah za osvoboditev Srbije.

Poveljnik bojišča južno od Niša je mladi Dragiša VASIĆ, odvetnik po poklicu in četnik po prepričanju. Poznan je kot odličen pesnik in pisatelj. Tu je še eden iskren in odločen borec Milosav JELIĆ, ki ve ruje v napredek svoje zemlje in dela na zedinjenju vseh slovanskih narodov.

Glavna težkoča teh balkanskih domoljubnih sil je redno prejetje vojnega materijala in prehrane. Pred tremi meseci so listi javili, da je bilo odposlanih v Šumadijo 24 osnih divizij, da končno uničijo četnike, ali prejšnji teden je gen. Mihailović končal s pripravi za svojo poletno ofenzivo in s tem odprl drugo fronto. Zbral je svojo vojsko, ki jo sestavljajo jugoslovanske čete med njimi večina srbskih borcev, in udaril na zadnji dve Mussolinijevi oporišči v južnem delu Črne gore. Njegovi četniki so osvojili glavno cestno križišče na poti za Podgorico in ogražajo Rijeko Crnojevića, kjer so se Italijani utrdili na močnih položajih. Nekateri laške utrjene postojanke so četniki obkolili.

AMERIŠKI SLOVENCİ ZA NAŠO PRAVDO

POSLANICA SLOVENCEV PREDSEDNIKU ROOSVELTU

(PONATIS IZ "AMERIŠKE DOMOVINE")

Gospod predsednik!

V severnem delu Jugoslavije prebiva narod Slovencev, broječ okoli dva milijona duš. Skozi stoletja je živel ta narod miroljubno, imajoč na severu za sosede Nemce, na jugu Italijane, na iztoku Madžare. Njega ambicija je bila svoboda in gospodarski in kulturni napredek ter mirno sožitje z drugimi narodi. Baš vsled svoje miroljubnosti je bil narod Slovencev po svojih sosedih izkoriščen, izpodrivan in zatiran. Wljub temu so Slovenci napredovali ter imeli, kakor vsak drug kulturno visoko stoječ narod, svoje lastne šole, svoje lastno časopisje ter svojo lastno visoko razvito literaturo. Njih pesnitve in knjige so bile prestavljane v vse svetovne jezike.

Ob koncu zadnje svetovne vojne je narodu Slovencev in Hrvatov zasijal žarek upanja pristoje. Žal, da so morali Slovenci in Hrvatje doživeti največje razočaranje izmed vseh malih narodov. Občutiti so morali vso krivico, ki je bil sklenjen v nasprotju z načeli našega velikega predsednika Woodrow Wilsona. Nad 600.000 Slovencev in Hrvatov je bilo odtrganih od ostalega slovenskega naroda ter izročeni Italiji v plačilo za nje sodelovanje v prvi svetovni vojni. Gotovo je bilo že tedaj, da so slovenske pokrajine že vsled svoje zemljepisne lege v mejah Italije izročene ekonomskemu potrošni. Z narodnostnega stališča so pa vendar Slovenci in Hrvatje upali, da bodo deležni vsaj enakopravnosti z državljani italijanskega in nemškega poretka, kakor so jim zastopstva na mirovni konferenci in poznejše italijanske vlade obljubile.

Razočaranje je prišlo prekmalu. Ze predfašistične vlade so kazale svoj namen kaj odkrito: Slovenci in Hrvatje kot narodna manjšina morajo kulturno in gospodarsko prenehati obstojati, a to ne potom mirne asimilacije, pač pa potom brutalnega zatrtja.

DELEGACIJA KRALJEVSKE JUGOSLOVANSKE VLADE V AMERIKI

(Od leve na desno ministri: Franc Snoj, Miša Trifunović in Sava Kosanović)

jati, a to ne potom mirne asimilacije, pač pa potom brutalnega zatrtja.

Pouk v materinščini je izginil. Zaprle so se slovenske in hrvaške šole. Požigali so se narodni domovi. Časopisje in vsaka publikacija v slovenskem in hrvaškem jeziku je morala izginiti. Inteligenca je bila izgnana iz države ali pa poslana v pregonstvo in taborišča na italijanskih otokih. Požigi, umori in brutalna nasilja, so se stopnjevala, dokler ni bila slovenska beseda izgnana celo iz božjega hrama. Tuberkulozni in sifilitični učitelji so pljuvali neobglenim otročičkom v usta, ker so bili zatoženi, da so doma govorili slovensko besedo.

Gorje je bilo čezdalje huje — a glas na iztrebljenje obsojenega naroda ni prodril v svet!

Gospod predsednik!

Slovenci, ameriški državljani, zbrani danes, dne 8. marca 1942. na velikem zborovanju v Slovenskem domu v Clevelandu, si dovoljujemo tem potom izraziti svojo udanost ameriškim idealom, kakor jih Vi tako plemenito predstavljate.

Edino v Vas in Vaših velikih načelih vidimo upanje, da bo deležen tudi naš jugoslovanski narod pravičnega miru, kakor ga zahtevata božja in človeška pravica.

Prosimo Vas, da kot predstavnik našega velikega ameriškega naroda zastavite vse sile, da se Slovenci in Hrvatje oproste italijanskega in nemškega fašističnega jarma ter priključijo obenem z drugimi Slovenci prerojeni in resnično demokratični Jugoslaviji.

Gospod predsednik!

Po zadnji svetovni vojni je bilo nad 600.000 Slovencev in Hrvatov odkrnjenih od ostalega jugoslovanskega debela ter izročeni v meje Italije. Tri in dvajset let se je ta mali del jugoslovanskega naroda neprestano bori proti italijanskemu fašističnemu jarmu. Na tisoče življenj je padlo v teh tri in dvajsetih letih, nad 20.000 Jugoslovancev je bilo odgnanih v italijanske ječe in italijanska koncentracijska taborišča. Na milijone privatne in javne jugoslovanske lastnine je bilo pokončane z bombami in ognjem. Boj, ki ga bijejo

danes demokratični narodi, je bil ta del jugoslovanskega naroda skozi zadnjih 23 let.

Kakih stotisoč Jugoslovancev, prihajajočih iz teh pokrajin, ki so bile izročene Italiji, se nahaja danes v Zedinjenih državah. Mnogi so postali ameriški državljani, mnogi med njimi pa so zamudili priliko. Z odlokom o registraciji sovražnih tujcev so se ti poslednji znašli pred dejstvom, da se jih smatra za italijanske državljane ter, iz tega sledeč, kot Ameriki sovražne tujce.

Jugoslovani, ameriški državljani, zbrani na velikem zborovanju v Clevelandu, Vas prosimo, da

z ozirom na to, da je nad 2000 bratov teh Slovencev in Hrvatov dalo svoje življenje v boju proti fašizmu in nacizmu,

z ozirom na to, da se nahaja nad 20.000 bratov in sester teh Slovencev in Hrvatov v italijanskih in nemških ječah in koncentracijskih taboriščih,

z ozirom na to, da so ti Slovenci in Hrvatje vedno bili nasprotni fašizmu in nacizmu in z ozirom na to, da so Slovenci in Hrvatje, ki prihajajo iz po-

krajin, ki so bile zaslužene po Italiji, v vsakem oziru pravičljubni in postavo-poslušni člani naše ameriške družbe

ODLOČITE.

da se Slovencev in Hrvatov ne klasificira po njih italijanskem državljanstvu, katerega so morali proti lastni volji brezpogojno sprejeti, pač pa po njihovem plemenskem pripadnosti, ter da

ODREDITE,

da se registracija onih, ki so že registrirani kot sovražni tujci, IZBRISE.

Gospod predsednik!

Bodite prepričani, da bo na ta način osrečenih na stotine družin, ki že desetletja bivajo v Zedinjenih državah in katerih sinovi služijo danes, v vrstah ameriške armade in mornarice — ter, da jim bo na ta način dana nova in trdnja vera v svobodno bodočnost.

Sprejmite izraze naše udanosti ter naj Vas Najvišji ohrani, da vodite Ameriko in ves demokratični čuteči svet do končne zmage.

Ameriško-jugoslovansko udruženje

REZOLUCIJE ZASTOPNIKOM ZAVEZNIKOV

NJ. VEL. KRALJU PETRU II., LONDON. Slovenci, zbrani na zborovanju v Clevelandu pošiljajo najiskrenejše bratske pozdrave.

Prosimo Vas, da kot Kralj našega zaslužjenega naroda zastavite vse sile, da se osvobodijo vsi Slovenci, ki ječe že desetletja pod krutim jarmom Italije in Nemčije. Želimo in pričakujemo, da bodo vsi Slovenci zopet združeni v neodvisni Sloveniji, v mejah večje in resnično demokratične Jugoslavije.

HON. CORDELL HULL, SECRETARY OF STATE, WASHINGTON.

Javno zborovanje, na katerem so zbrani reprezentativni ameriški državljani slovenskega poretka iz vseh dežel države Ohio, izražajo svoje visoko spoštovanje in obudovanje za idealizmi in dalekovidnost, s katero ste vopet in zunanjo politiko našega naroda. Zopet in zopet so Vaše jasne in nekompromisne izjave, vkljub temu, da je

izgledalo, da volja za odpor proti silam zla in teme propada, vlivale poguma in tolažbe v srca svobodoljubnih ljudi na vsem svetu.

Kot možje in žene, ki so naseljeni ali potomci naseljencev ene izmed dežel, ki je bila zločinsko napadena in izropana od sil modernega barbarizma, namreč Jugoslavije, se morada celo ostreje zavedamo viske vrednosti Vašega stališča kot pa povprečni ameriški državljani. Čigar misli in zahtevanje je bilo skozi mnogo rodov oblikovalo po občutku skoro absolutne varnosti od strani kateregakoli sovražnika.

Razumljivo je, da smo Vam globoko hvaležni kot državljani naše slavne republike, katere varnost nam je najbolj pri srcu. Naša hvaležnost pa je še ojačana z zavestjo, da bo Vaše postopanje prineslo osvoboditev vsem narodom, ki so bili podjarmljeni in zasluženi s strani osnih sil, vključno z mali narod slovenski.

Dovoljujemo si ob tej priliki obrniti Vašo pozornost na strahovite stiske Slovencev. Njihova zemlja je bila žalostno razmesarjena ob zaključku zadnje svetovne vojne, ko je bilo nad pol milijona Slovencev izročeno Italiji, nad 100.000 pa nemški Avstriji. Ostalo slovensko ozemlje je bilo sedaj razdeljeno med nacistično Nemčijo, fašistovsko Italijo in njunim satelitom Madžarsko. Slovenskemu narodu, ki je bil navzlic svojem malemu številu, po splošnem priznanju, eden najbolj konstruktivnih in naprednih činiteljev v jugoslovanski državi, preti sedaj popoln pogin. Prebivalstvo Slovenije okrutno trgajo z lastne rodne zemlje in po načrtih razganjajo po okupirani Evropi. To nečloveško početje izvajajo z namenom, da zadostijo starim ambicijam pruskega imperijalizma za zgradbo nemškega mostu od Baltiskega do Jadranskega morja.

(Nadaljevanje na 4. strani!)

(Nadaljev. s 3.str.)

V imenu Človečanstva Vas prosimo, da ne pozabite tega malega, ali visoko kulturnega naroda ob času, ko se bodo polagali temelji bodočega miru. Pričakujemo, da bo ob ponovni upostavitvi demokratične Jugoslavije vtelesena v njenih mejah tudi združena Slovenija, obsegajoča vse ozemlje, ki ji je bilo iztrgano l. 1918 in v teku sedanje vojne.

PREDSEDNIKU VLADE WINSTONU CHURCHILLU, LONDON.

Amerikanci slovenskega pokolenja, zbrani na zborovanju v Clevelandu, Vam izražajo svoje občudovanje za sijajno vodstvo angleškega naroda in njegovih zaveznikov.

Kot zastopniki Amerikancev, ki so bili rojeni v Sloveniji, in njihovih potomcev, se posebno zanimamo za zedinjenje vseh Slovencev v mejah nove in demokratične države. Kakor Vam je gotovo znano, je bil velik del Slovencev ob koncu zadnje svetovne vojne izročen Italiji in nemški Avstriji. Pričakujemo in prosimo, da bi Velika Britanija pod Vašim neumornim vodstvom delovala na tem, da se ta križeča krivica popravi, ko bodo peklenke sile tiranov uničene in se človeštvu spet vrne mir.

POSŁANIKU LITVINOVU, WASHINGTON.

Gospod poslanik.

Ameriški državljani slovenskega porekla, zbrani na narodnem zborovanju v Clevelandu, si Vam dovoljujejo kot zastopniku bratskega ruskega naroda, izreči

občudovanje nad junaško borbo ruske ljudske armade proti fašistovskemu napadalcu ter Vas prosimo, da sporočite svoji vladi, naše spoštovanje.

Prepričani smo, da bo Sovjetska vlada odločno zastavila svojo besedo za vpostavitve zedinjene in osvobodjene Jugoslavije, v kateri naj bodo vključene vse dežele, ki ji zgodovinsko pripadajo, posebno pa slovenske pokrajine, ki so bile l. 1918. izročene Italiji in nemški Avstriji.

PREDSENİKU SLOBODANU JOVANOVIĆU, LONDON.

Ameriški Slovenci, zbrani na zborovanju v Clevelandu, Vam pošiljajo bratske pozdrave s prisrčnimi željami za kar največji uspeh kot voditelju jugoslovanske vlade.

Kljub temu, da nas večina živi še dolgo v naši ljubljeni novi domovini, sta nam sreča in dobro našega naroda pri srcu. Sedaj boli kot kdaj poprej, ko ga je naš stoletni sovrag docela zaslužnil.

Uverjeni smo, da bo nova zarja vstala jugoslovanskemu narodu, ki se bo preporodil v duhu prave demokracije in svobode. Prepričani, da je to tudi Vaša želja in cilj, izražamo polno zaupanje Vam in vladi, kateri načeljujete.

Posebno pa Vas prosimo, da zastavite vse sile, da se bratje Slovenci, ki so prišli ob koncu zadnje svetovne vojne pod Italijo in nemško Avstrijo, naši Primorci in Korošci, zopet vrnejo v objem skupne matere domovine.

Newyorška pismo

New York, koncem marca 1942.

S posebnim veseljem smo tudi mi ameriški Slovenci zvedeli za "Bazovico", ki sebe imenuje "Berilo Jugoslovanskega odbora iz Italije". Preko Londona nam je prišla v roke prva številka z dne 1. novembra 1941. Z velikim zanimanjem smo ta izvod pregledali in zlasti nekatere stvari v njem prav pazljivo prečitali. Milo se nam je storilo ob zavesti, da imajo naši vrli borci za svobodo tudi tam v daljnem Egiptu svoje glasilo v dragi nam materinščini.

Te dni pa je prišel poziv po istem potu, naj bi tudi iz Amerike kdo poslal vsaj kratek pozdrav "Bazovici" in njenim bralcem v daljni Egipet. Še bolj se seveda, če bi bilo pozdravu dodano kako poročilo od tu.

Temu pozivu se je treba brez razmišljanja odzvati. Prejmite torej prav iskren pozdrav od bratov in sester v Ameriki, dragi nam slovenski sinovi iz tistih lepih krajev, ki so toliko pretrpeli pod barbarškim tujim jarmom! Tudi Slovenci v Ameriki smo zvedeli za vas, ki ste se sami odločili za prestop iz suženjstva v svobodo. Ponosni smo na vas in vam iz vsega srca želimo velikih uspehov. Kot Slovenci smo bili z vami od vsega začetka, zdaj vam podajamo roko tudi kot Amerikanci. Kot Slovenci smo vam bratje, kot Amerikanci smo sedaj vaši zavezniki v tej ogromni svetovni vojni in se zavedamo, da imamo v vas sobojnike za pravično stvar, ki mora koncem koncev priti do svoje polne veljave. Upamo, da bomo še večkrat slišali o vas in dobili v roke vašo "Bazovico", ki že s svojim imenom kliče pred duhovno oko toliko bridkih spominov, obenem pa toliko nepopisnega junaštva...

Kaj naj vam povem o nas ameriških Slovencih?

Nevarnost je bila velika, da se preveč "osamo-svojimo", da se izgubimo v morju "amerikanstva", da polagoma utonemo v valovih tujine. Strašna tragedija naše stare domovine nas je vzdramila, vsaj nekoliko. Spet smo se zavedeli, da teče v naših žilah slovenska kri, da smo otroci slovenske matere. V tem velikem zgodovinskem času skušamo v naglici nadomestiti, kar smo v preteklosti zamudili. Skušamo se zginiti okoli slovenske misli in biti na različne načine v pomoč na smrt ranjeni domovini...

Morda bi sami od sebe komaj vedeli, kaj je v teh časih naša naloga. Prišli so pa še pravočasno sem v našo sredino zastopniki domovine, ki so ostali med nami in so že s samo svojo navzočnostjo na novo zgradili most med nami in Slovenijo, ki je zadnja leta že kar nekam razpadal. Naj omenim zlasti g. ministra Snoja in vašega primorskega rojaka dr. Furlana. Nastanila sta se tu v New Yorku in si naložila zlasti dve nalogi:

Prva je, da navežeta kar najbolj živahen stik med rojaki Slovenci, ki so že pred leti prišli sem iz raznih krajev Slovenije, svobodne in podjarmljene. Zopet in zopet izletita iz New Yorka v kako slovens-

ko naselbino v notranjosti Amerike in nastopata s navduševalnimi govori na zborovanjih Slovencev. Marsikomu, ki je že mislil, da mu je spomin na domovino obledel skora, do pozabljenja, se na takih zborovanjih stali srce in iz navidez trdega Amerikanca se zopet izlušči mehak - Slovenec.

Druga naloga pa je ta, da s pomočjo prav teh slovenskih rojakov, v tej ogromni zemlji, skušata pozanimati odločilne ameriške kroge za Slovenijo in vso Jugoslavijo; za njen bolesten krik in za njeno tako kruto teptane pravice. V ta namen skušata prodreti v ameriško javnost s primernimi spisi in tudi s osebnimi stiki.

Ameriško časopisje, predvsem slovensko, pa tudi ono drugih jezikov, ne nazadnje angleško je polno novic iz Jugoslavije in posebej iz Slovenije. Ameriška javnost se polagoma seznaja z vsem, kar leži na srcu vsem Slovincem in Jugoslovancem. Zato smemo upati, da bo s pomočjo Amerike nekoč poravnano marsikaj in da bo naša mila domovina zopet svobodna.

Sprejmite, bratje iz naše Notranjske, iz naše Gorice, iz Trsta in iz kršne Istre, teh par vrstic v iskren pozdrav in v znak naše dobre volje, da boste vedeli in znali: tudi v Ameriki bijejo za vas bratska srca! Ne omagajte v preizkušnjah in težavah, ki vam jih nalaga vaša težka služba! Gre za velike reči, gre za svobodo sveta in za svobodo naše divne domovine na njem! Bog z vami in sreča junaška!

Nardžić

italijan. mornarjev

IZREZKI IZ ŽIVLJENJA ZASUŽNJENE DOMOVINE IZ LJUBLJANE

u— Cepljenje proti tifusu se je v mestnem fizikatu začelo v ponedeljek ter je v prvi vrsti določeno za perice in za vse, ki imajo opraviti z mležo in mlekom. Kdor je bil v ponedeljek ali včerajšnji terek iz kakršnegakoli razloga zadrtan, ima še vedno čas, da začne z uživanjem zaščitnih tablet današnje sredo ali v skrajnem primeru šele jutrišnji četrtek, da bo cepljenje z uživanjem tablet še ta teden končal. K cepljenju pa mora priti vsakdo popolnoma tešč, ker drugače zaščitne tablete nimajo učinka. S seboj naj vsak prinese tudi svoj kozarec, ker je tablete treba zaužiti z vodo. Cepljenje gre zelo naglo ter izgube ljudje prav malo časa, če pridejo na mestni fizikat v Mestni dom že ob 7.30 uri jutraj, ker traja cepljenje samo do 9. ure.

u— Drugo cepljenje proti davici se prav lepo in v redu razvija, ker starši pripeljejo svoje otroke res na iste prostore ter ob določenem času k drugemu cepljenju, da so res pohvale vredni, kako skrbje za zdravje svojih otrok. Vendar pa še opozarjamo, naj gotovo pripeljejo otroke k drugemu cepljenju, ker dobe potrdilo o opravljenem cepljenju, ki ga bodo potrebovali že pri vpisu otroka v šolo.

u— Poprava hišnih fasad. Prvo društvo hišnih posetnikov v Ljubljani vabi hišne posetnike ljubljanske, da v njih lastnem interesu ugodijo pozivu Mestnega poglavarstva in prepleskajo dele hišnih pročelij, ki kvarijo prijeten vtis. Društvo je tozadevno pisalo, a člani tega niso vpoštevali. Posetniki naj se obrnejo za pojasnila na društveno pisarno.

u— Rdeči križ objavlja. V pisarni avtonomne sekcije Italijanskega Rdečega križa, Gosposvetska cesta 2-II, se naj takoj javijo naslednje osebe: Pintar Jakob, Hojnik Slavko, Stenovec Franjo, Adamič Arnošt, Božič Franc, Debenjak Albin, Kurtič Marija, Marolt Ladislav, Mileušnič Peter, Oblak Alfonz.

S Spodnje štajerske

Strašna avtomobilska nesreča se je primerila v nedeljo po 11. uri v okolici Maribora. Velik avto, ki je bil dobro zaseden, je hitel proti Dogašam. Na ostrem ovinku pa je počila pnevmatika in se je avto dvakrat prevrnil. Vsi potniki so obležali pod vozom s hudimi poškodbami. Delavec Martin Duh je izdihnil kmalu potem, ko so ga pripeljali v mariborsko bolnišnico. Trije njegovi tovariši, in sicer 40letni Jožef Lovrenčič, 39 letni tesar Franc Mohorko in 40letni tesar Anton Germ pa so si pomolili noge in rebra ter so bili z reševalnim avtom prav tako pripeljani v bolnišnico. 32letni kartonažni mojster Janez Zorko in še nekateri sopotniki so nekaj lažje poškodovani.

Novi grobovi. V Mariboru sta umrla: 62letni upokojeni železniški ključavničar Jožef Turnšek in 70letni upokojeni železniški uradnik Peter Perovnik. V Ptujju je umrla hišna in vinogradniška posestnica Ivana Kraberjeva.

Nesreče. V neki celjski tovarni je stroj odrezal delavki Hildi Schellerjevi dva prsta. V Pečovniku pri Celju je padel rudar Alojz Kumer v jamo in si zlomil nogo. Isti čas je delavec Ferdinand Berglez v istem rudniku padel z vozička in se hudo poškodoval po glavi. V št. Janžu je padel gozdni uslužbenec Stanko Krajnc z drevesa in se pomolil. V Celju se je Emilija Juričeva preveč približala elektrovodu in se zgrudila nezavestna. Črešnje so zvale Alojzijo Kranjčevu v Novi cerkvi na drevo, s kate-

rega pa je padla na glavo in obležala s hudimi notranjimi poškodbami. Z nevarnim zastupljenjem krvi je bila Ana Deršakova prepeljana s Spodnje Hudnje v celjsko bolnišnico. Tja so pripeljali tudi Avgusta Peršeta, ki je v Rimskih Toplicah treščil s kolesom v avto in obležal nezavesten s pretresenimi možgani.

O vzgoji mladih Kočevarjev na kmetijski šoli v Grottenhofu pri Gradcu je prinesla »Tagespost« daljši članek, kjer pravi, da je vseh 40 mladih Kočevarjev z dobrim uspehom opravilo preizkušnjo in da se zdaj lahko imenujejo kmetijske pomočnike. Ko bodo dovršili pomočniško dobo, prejmejo listino kmetijskih delavcev. Pokazali so veliko zanimanje za moderno obdelovanje polja, vinograde in sadovnjaka, zlasti so se tudi brigali za živino. Zdaj bodo morali pripomoči, da bo štajerska prispevala k prehrani nemškega naroda tisti delež, za katerega nuliyo ljudje in dežela najboljše pogoje.

Z Gorenjskega

Na vzhodni fronti so padli naslednji koroški rojaki: 20letni Ferdinand Pongratz, prostovoljec pri oboroženih SS, 26letni inž. Leo Hirschegger, podlesetnik pri planinskih lovcih, 16letni narednik Franc Strasser ter maturant Günther Kees, ki ga je zadela krogla 16. maja, mesec dni po njegovem 19. rojstnem dnevu.

Okrožni zbor v Kamniku je sklical okrožni vodja Pilz. Razložil je razne ukrepe, ki jih bo treba izvršiti v bližnji bodočnosti. Pozival je sotrudnike, naj se povsod smatrajo za zastopnike stranke in naj kot taki delajo in živijo. V zbor so bili sklicani tudi vsi nemški nameščenci in nemški rojaki, bivajoči v Kamniku. Pozval jih je, naj bodo čuvarji nemških kulturnih dobrin v kamniškem okrožju. Od vsakega posameznika je odvisno, ali bo ta dežela kos nalogi Reicha. Vsak mora opravljati delo tako, kakor to zahteva narodni socializem. Za vse Nemce tega ozemlja je izdal Pilz parolo: »Nemčija in njen vodja!«

V Črnuče je prišla Celovčanka Gartnerjeva, referentka za žensko glasbo. Povabila je žene in dekleta na sestanek ter jih je učila koroških nemških pesmi.

Na smrt obsojen Korošec. V Celovcu je bilo uradno objavljeno: 32letni Kilian Schauss iz št. Petra pri Celovcu je bil 18. februarja 1942 pred posebnim sodiščem obsojen zaradi pripravljanja veleizdaje na smrt in na trajno izgubo časti. Bil je 12. junija 1942 usmrčen. Obsojenec, ki je že več let deloval proti državi, je skušal kot veleizdajalec razkrajati odporno silo nemškega naroda.

V Vrbskem jezeru je utonil v soboto pri kopanju 21 letni kmečki sin Friderik Simanek. Truplo so našli kmalu po nesreči, vendar mladeniča niso mogli več obuditi v življenje.

Iz Novega mesta

n— živinski sejem. Na ponedeljkov živinski sejem, ki se je vršil na Loki v Novem mestu, je bilo pripeljanih le manjše število prašičev in konj, katere so v glavnem pripeljali kmetje iz Kostanjevice in orehoviške občine. Zanimanje za prašiče je zopet nekoliko porastlo in prihajajo sedaj na novomeški živinski sejem v glavnem kupci iz Stične in okoliških vasi. Skupno je bilo prodanih 129 prašičev. Cena prašičem je padla in se dobiyo prašički za rejoy že po 300 lir.

Iz Srbije

Bivši jugoslovenski državljani nemške narodnosti se morajo javiti vojaškim oblastem. Pooblaščenec za zunanje zadeve pri vojaškem poveljstvu v Srbiji je izdal oklic, po katerem se morajo vsi bivši jugoslovenski državljani nemške narodnosti, rojeni v letih od 1879. do 1924. in stanujoči na področju vojaškega poveljstva v Srbiji, javiti pri omenjenem uradu.

Delovanje nemškega Rdečega križa v Srbiji. Pooblaščenec nemškega Rdečega križa v Srbiji je ob priliki obletnice obstoja in delovanja njegovega urada prejel s srbske strani številna priznanja. Ministrski predsednik Nedič se mu je zlasti zahvalil za pomoč, ki jo je nudil nemški Rdeči križ prebivalstvu z zdravili, kakor tudi za dobro postopanje z vojnimi ujetniki. Beograjski zastopnik mednarodnega komiteja Rdečega križa v Zenevi se je pisмено zahvalil nemškemu Rdečemu križu za njegovo iniciativno delovanje.

Filatelistična razstava v Beogradu. Preteklo nedeljo je bila odprta razstava pismenskih znamk, ki bo trajala do 28. t. m. Razstavljene bodo najlepše in najdragocenejše srbske in evropske znamke.

Potna dovoljenja dobe samo tisti, ki so plačali davke. Krajevna oblastva v Užici so nedavno objavila, da ne more dobiti nihče potnega dovoljenja, kdor ni plačal davkov za lansko in letošnje leto.

General Kuntze v Beogradu. Namestnik nemškega vojaškega poveljnika za jugovzhod, pionirski general Kuntze, se je te dni mudil v Srbiji, kjer je imel važne razgovore in je pregledal čete. Med drugim je sprejel tudi ministrskega predsednika generala Nediča.

Minister Ačimović v Banatu. Na svojem inspekcijskem potovanju je obiskal notranji minister Ačimović tudi banatsko okrožje in se mudil v Petrovgradu, Veliki Kikindi, Vrscu, Alibunarju, Pančevu in Čoku. Na konferencah z okrajnimi glavarji in voditelji posameznih narodnostnih skupin je razgovarjal o vprašanjih, ki se nanašajo na vzdrževanje javnega reda in miru.

Srbski tisk o bivši Jugoslaviji. Beograjski dnevnik »Obnova« je pred dnevi objavil članek o bivši Jugoslaviji. Med drugim se vprašuje: »Kdo naj se še peha in bori za to usodno kombinacijo? Srbi nočemo ne živeti ne mrtvi znova v ta jugoslovanski pekel. Na to trplo desko ne bomo več stopili.«

Nova imena beograjskih kinematografov. Na zahtevo beograjskega policijskega predstojnika so morali vsi hoteli in restavracije, ki so imeli tuja imena, spremeniti svoje nazive. Zdaj so prišla na vrsto tuji kinematografi.

Iz Hrvatske

Otvoritev pravoslavne cerkve v Hrvatski Mitrovici. Preteklo nedeljo se je v Hrvatsko Mitrovico pripeljal novoimenovani zagrebški mitropolit Germogen k otvoritvi pravoslavne cerkve. Posvečenju so prisostvovali predstavniki državnih oblastev in oborožene sile ter množični verniki.

Hrvatski kulturni teden v Bratislavi. V dneh od 28. t. m. do 5. julija bo priredila bratislavska radijska postaja hrvatski kulturni teden, v čigar okviru bodo razna predavanja in glasbeni nastopi.

Dar hrvatskih legionarjev Rdečemu križu. Tretji bataljon hrvatske legije prostovoljcev je iz svojih prihrankov zbral 96.000 kun in jih poslal hrvatskemu Rdečemu križu.

Izpod domačega latnika

BIVANJE NJ. VEL. KRALJA V KANADI. Iz Montreala v Kanadi poročajo, da je Nj. Vel. Kralj Peter II. zapustil mesto in se napotil v gorovje Adirondack v Združenih ameriških državah. V Kanadi je Kralj Peter preživel nekaj dni, si ogledal poslansko zbornico v Ottawi in druge posebnosti.

NAŠE ČITATELJE PROSIMO, da nam oprostijo zamudo lista ki se je zgodila brez naše krivde! Verjetno je tudi, da nekateri naši čitatelji niso prejeli zadnje številke 37. V kolikor nam bo mogoče bomo poskušali ustreči naknadno.

V DANAŠNJI ŠTEVILKI priobčujemo nekaj odlomkov iz ljubljanskega dnevnika "JUTRO", da si čitatelji ustvarijo sliko o današnjem bednem življenju naših rojakov v zaslužnjeni domovini.

POZDRAVI NAŠIH FANTOV. V zadnjih dneh so nam naši fantje poslali več dopisov z iskrenimi pozdravi vsem Slovenkam in Slovencem v Egiptu. Vsi so zdravi in pri najboljšem razpoloženju. Zelo radi se spominjajo, tako pravi, lepih dni, ki so jih prebili v obeh egiptovskih središčih Slovencev.

PREDSEDNIK VLADE SE ZAHVALJUJE MINISTRU AMMERY. Ob priliki govora, ki ga je imel angleški minister za Indijo Ammery na Vidov dan v Londonu in v katerem je v imenu angleske vlade izjavil, da bo Jugoslavija v celoti osvobodena in da ji bosta Velika Britanija in Sovjetska Unija izdatno in trajno pomagali pri njeni obnovi, je predsednik kr. vlade poslal angleškemu ministru tole brzojavko: Čeravno sem imel priliko, da se Vam takoj javno na mestu zahvalim za Vaš sijajni govor o Vidovem dnevu, Vas vendarle prosim, da sprejmete tudi v tej obliki mojo pristržno zahvalo. Zahvaljujem se Vam za tiste dalekosežne besede, ki ste jih izgovorili kot član vlade Nj. Velikanstva. Ravno tako pa tudi za tiste besede, ki ste jih izrekli kot reprezentativna osebnost britanskega javnega mnenja. Ves Vaš govor nudi dokaze Vašega globokega razumevanja zgodovinske misije, ki jo ima naš mali narod. Zato je ta del Vašega govora tako drag našemu srcu.

VOJVODA MIHAILOVIĆ USPEŠNO NAPADA. Reuter poroča, da so čete gen. Mihailovića prešle v ofenzivo in pobile v enem samem spopadu 3000 Lahov. Ofenziva gen. Mihailovića se razvija ugodno. Z njegovimi četniki je zaposlena celotna II. italijanska armada. Zadnje laško poročilo italijanskega generalnega štaba priznava, da so laške čete imele velike izgube ne da bi nasprotnika premagale. Poročila iz drugih virov javljajo, da so tudi nemške edinice, ki operirajo proti četnikom, imele v zadnjih spopadih težke izgube.

ŠEF GESTAPA ZA JUGOSLAVIJO UBIT. Reuter poroča, da so jugoslovanski četniki na zagrebških ulicah ubili majorja Helma, ki je bil šef gestapa za vso Jugoslavijo. B.O.P. pa poroča, da so Prusijaki, da bi se maščevali zaradi uboja majorja Helma, masakrirali preko 700 oseb v Zagrebu. Agenti gestapa so množestveno streljali na pasante na Jelačićevem trgu v Zagrebu, v kavarno samo, na trgu pa so vrgli več bomb. Poročila naglašajo, da vstaja po vsej Hrvaški organizirani upor proti ustaškim banditom in prusijaško-fašistovskim hordam. Zadnji zagrebški dogodki so zrevoltirali ogromno večino hrvaškega prebivalstva.

KDO SO PROTIFAŠISTI? Pred Posebnim sodiščem za zaščito države v Rimu je bilo sojenih 21 slovenskih fantov. Od teh 15 na smrt, od katerih so 6 že ustrelili. So to naslednji slovenski fantje: VIČIĆ Franc iz Smihela pri Postojni, Josip HREŠČAK iz Smihela pri Postojni, Pavel RUŠT iz Gradišča pri Vipavi, Franc SREBOT iz Hrašča pri Št. Petru na Krasu, Leopold FRANK iz Kilovč. Karel KALUŽA iz Smihela pri Postojni, Anton BELE iz Slavine, Viljem DOLGAN iz Topolca pri Trnovem, Ivan ČEKADA iz Dolnje Bukovice, Alojzij VREČAR iz Ljubljane, Andrej PIŽENTI iz Št. Vida pri Vipavi, Josip PIŽENTI iz Št. Vida pri Vipavi, Josip URBANČIČ iz Smihela pri Postojni, Anton BENIGAR iz Ilirske Bistrice in SUŠA Andrej iz Košane. Obtožence so obtožili, da so 31. marca t.l. ubili Enrika Mecozzi-ja, davčnega izterjevalca v Postojni. Nadalje, da so 4. aprila v bližini Košane ustrelili poročnika karabinierjev, brigadirja in 4 karabinierje. 10. aprila so ubili policijskega zaupnika Felice Brandesli-ja. Istega dne zvečer so v Vipavi ubili trškega stražarja Andreja Lavrenčiča, kateremu so ubili tudi sina, ki je bil zagrozen fašist. 18. aprila, pravi obtožnica dalje, so imenovani v družbi večjega števila oboroženih ljudi napadli oddelek italijanske vojske na Nanosu. Pri spopadu je bilo ubitih več vojakov, 7 pa je

bilo težko ranjenih. Obtožnica pravi dalje, da je na strani četnikov, tako jih imenuje, padlo 6 mož in med njimi tudi politični komisar. Pri gornjih obtožnicah pravi obtožnica dalje, so našle oblasti: 2 strojnici, veliko število pušk, municije in ročnih granat. Nadalje pripoveduje obtožnica, da so bili četniki opremljeni z jugoslovanskimi distinkcijami in z rdečo zvezdo na čepici.

ČETNIKI DELUJEJO V NEPOSREDNI BLIŽINI TRSTA. Švicarski listi poročajo, da povzroča laškim varnostnim oblastem veliko preglavic četniško delovanje, ki se je raztegnilo že prav v neposredno bližino Trsta. Četniki so zlasti delavni pri motenju osnih transportov, ki so v glavnem usmerjeni proti tržaški luki.

MUSSOLINI V LIBIJI. Inozemski listi poročajo, da je Mussolini odfrčal v Libijo, da obiše laške čete, ki so po zatrdilu ujetnikov zelo demoralizirane. Drugi viri zopet naglašajo, da je izbruhnilo veliko nasprotstvo med obema poveljnikoma in da so Mussolinija poklicali, da bi ta spor poravnal. Upamo, da Mussolini ne prihaja v Afriko zato, da bi obiiskal številne laške ujetnike in si tako poceni zajamčil večer svojega žalostnega življenja. Pravi, da bi bil v Keniji, kjer počiva Duca d'Aosta kar zadovoljen. To prav radi verujemo.

LAŠKI JUNAKI NA BALKANU. "Corriere della Sera" z dne 24. junija priobčuje z velikim pompom, kakšni junaki, da so laški miličniki in karabinierji. Z imeni našteva nekaj ducatov teh junakov, ki da so jih našli mrtve na raznih krajih Jugoslavije kot "žrtve" jugoslovanskih četnikov. Največje junaštvo teh sinov matere Italije vidi "Corriere" v tem, da so pri vseh naštetih našli legitimacije fašistovske stranke. Zelo verjetno je, da jih pri ostalih, ki jih ni malo, teh legitimacij niso našli, ker so jih lastniki zaradi varnosti pravočasno zavrgli. V resnici, če hočeš biti laški junak se ti ni treba preveč napačiti.

PASOVI SE ČEDALJE BOLJ STISKAJO. Dekret poljedelskega ministra ki je izšel pred nekaj dnevi pravi, da bodo zaplenile oblasti vsem posestnikom fižol, grah, lečo, bob, kašo. Vsi ti pridečki se bodo v bodoče dobivali samo na izkaznice.

KAZNI ZARADI PRIKRIVANJA ŽIVIL IN POTREBŠČIN zavzemajo ogromen prostor v laških časopisih. Časopisi priobčujejo cele stolpce imen ljudi, ki so se pregrešili zoper odredbe o živilih in potrebščinah. Izgleda pa, da vse te kazni, ki so zelo stroge, nič ne zaležejo.

V RIMU DEMONSTRIRAJO PROTI VOJNI. Švicarski radio je objavil, da so se v zadnjih dneh vršile v Rimu bučne demonstracije proti vojni. Pri tem napovedovalec pripominja, da zadnje nemško-laške zmage v Severni Afriki očitno niso nič zalegle, da bi se dvignila morale laškega ljudstva.

RAČUN BREZ KRČMARJA. "Corriere della Sera" poroča, da je prihital iz Švice v Rim znani egiptski petokolonec dr. Tayed Nasser, ustanovitelj in predsednik društva "MISR". Dr. Tayed Nasser je zbiral egiptске visokošolce v Franciji in Švici za službo Gestapa. Svoje delovanje je tako nerodno izvajal, da so ga Švicarji izgnali iz svoje države. Unaknil se je v Francijo. Sedaj pa je prihital v Rim, da bi pravočasno došel v Egipt, če... No za enkrat ne bo nič z novim kvistlingom. **TAKŠNI SO VSI USTAŠI.** Končno so morale hrvaške banditske oblasti poseči tudi v svoje lastne vrste. Tako poroča notranje ministrstvo "neodvisne hrvaške države", da je mobilno preko sodišče 23. junija obsodilo na smrt: Stjepana Maltarića, stražnika iz Zagreba, Danijela Golaca, ustaša, Marka Šabljaka, stražnika iz Zagreba in Stjepana Hajdukovića, stražnika iz Zagreba, ker da so 24. maja 1942 udrli v vilo baronice Kriste Nikolić v Zagrebu, jo ubili in izropali. Pokradli so vrednosti v znesku 850.000 kun. Takšne varuhe javne varnosti ima "neodvisna hrvaška država".

POGLAVAR "HRVAŠKE PRAVOSLAVNE CERKVE" - RUS. Že v eni zadnjih številkih smo povedali, da so se ruski emigrantje, ki jih je po revoluciji tako širokogrudno sprejela Jugoslavija, izkazali za zelo nehvaležne. Ogromna večina jih je služila Prusijakom. Tudi pri ustanovitvi takozvane "hrvaške pravoslavne cerkve" je moral nastopiti kot izdajalec - ruski emigrant. Je to neki Germogen, donski kozak, ki ga je Jugoslavija sprejela in mu dala streho in kruh in to ravno v srbskem delu naše države. Sedaj je ta "nekdo" sklonil hrbenico pred razbojnikom Pavelićem in na podel način izdal svoje gostitelje.

ČEŠKA ČAROVANOST

Stari Musso trebih gunca
od veselja in radosti
Aleksandrija, ta punca,
vzbuja mlade mu norosti.

Rjove Musso: "Un uomo scelto!"
In že jo urno maha
na letališče, da zajaha,
balon - za Nilsko Delto.

Motor brni, a duče vriska,
Aleksandrija mu srce stiska.
Od daleč že bližči se v zarji
zapeljiva s tisoč čari.

Al' kaj je to, saj hiše vse stoje pokonci
še lepše so kot v Rimu al' na Ponci.
Pa Gayda stalno je rohnel,
da mesto prah je in pepel!

Ko Musso stari to razmišlja
se v Aleksandriji zablika
in grom in blisk pozdravlja
afrikankega cesarja.

Tedaj razpoči se balon -
Je zbudlo Mussota v sedalo
in v trebuh sili mu madron.
V resnici, brez manire je egiptsko tnalno.

K sreči že marela je pri roki,
ki Musso jo junak zajaha
in s težkimi poskoki
v Rim nazaj jo maha.

Gayda, maledetto brutto,
kaj si pravil mi buggie
od lepe, brhke Aléksandrije?
Kaj si lagal se tak' kruto:
da angleški so kanoni
iz pleha vsi in zarjaveli
in da pulver 'majo oni
nur per tingere capelli!

AVSTRALCI GREDO...

Iz zapada, prek' Kanala
burja silovito tuli
Göring misli, da je šala,
Göbbels pravi, čuri muri.
Ali burja se ne šali
burja čudna: Raf, Raf, Raf.
So - "komarji", tak' kričali,
so gestapovci na mah.
Köln škriplje, Essen joče
Raf, Raf, Raf.
Bremen gori, Lübeck stoče
Raf, Raf, Raf.
Kiel preklinja, Gdansk se cmeri
Raf, Raf, Raf.
Ruhr je fuč, pri moji veri
Raf, Raf, Raf.
Hitler tuli hergotnahamal,
saj mi Göring je dejal:
"Ich schwöre, Führer, gleich
niti ena bomba ne bo padla v rajh.
Sedaj pa poka in grmi
in burja firerja vrti:
Raf, Raf, Raf
z vseh strani doni!

NOVA MODA

PRAVIJO, DA SO TEKSTILNI TRGOVCI V KAJ-
RI IMELI PRED NEKAJ DNEVI BOGATO ŽETEV.
KAR NAENKRAT JE "IZERANI" ŽENSKI SVET
POGRUNTAL NOVO MODO. BIANCO-ROSSO-VERDE.
TO JE BILA KRILATICA TISTI, KI JIM JE
FAŠISTOVSKO-NACISTIČNI RAJ ŽIVO PRI SR-
CU. PRAVIJO NADALJE, DA SO SE TUDI NEKA-
TERE GOSI, KI JIH JE RODILA SLOVENSKA
MATI, ZALOŽILE Z NOVIM BLAGOM. ZA ENKRAT
NE BO NIČ! TISTIM PA, KI SO HOTELE ZATA-
JITI SVOJO RODNO MATER, KREPAK OPOMIN
NE BO IZOSTAL. - ČUK.

DAVID
V
ZVERINJAKU

